

Ziarest!

Minden este megjelenő független politikai napilap
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 84-86. Telefonszám: 81
 Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 8 lej

Első évfolyam — 87. szám Szerda Cluj-Kolozsvár, 1932. szept. 28

Büntény

a háboru, még pedig kollektív büntény — mondotta minap Herriot francia miniszterelnök a letmegyei Gramat városában tartott és nagy érdeklődéssel várt beszédében. A franciák miniszterelnöke okosan és logikusan fejtegette a háboru hatásának kárát a világ közgazdasági helyzetére nézve. Szép és kicsiszolt körmondatokba fejtette ki azt, hogy Németország „támadó akaratu” fegyverkezése újabb örült tettek kezdetét és viszatérését jelentené. Azon zokogott továbbá a prezident, hogy korszakunk egyik legszomorubb jelensége, hogy az új generációt, amelynek tulajdonképpen tanulnia kellett volna apáink szomorú tapasztalataiból, olyan gyakorlatokba vonják bele és olyan tettekre szoktatják, amelyeknek semmi közük a békéhez és az erkölcsi leszereléshez. Micsoda család — fuvolázta moll-akkordokban a neves államférfiu, — hogy a gyermekeket közvetve vagy közvetlenül, nyíltan vagy titokban a halál borzalmas művére, az öldöklés gyalázatos tudományára tanítják. A fiatalságot az élet leggyönyörűbb erőit. A miniszterelnök beszédé szép dolog. Tehát megható, lélekemelő és fenséges, amely kifelé azt dörögte, hogy ő, a francia miniszterelnök őszintén akarja Európa békéjét. Őszintén és komolyan. Legalább is a jószívű olvasó ezt hiszi, például Franciaországban. Persze csak a jószívű, nyájas és naiv olvasóról van szó. Mert ugyanakkor, amikor monsieur Herriot mindezeket csak Németországról mondta, sőt gesztikulálta, de arról nem beszélt, hogy otthon állig felfegyverzetten, a tankok ezrei, a hadirepülőgépek tizezrei és a gyilkos gránátok millióira felhalmozódott hegyen óhajtja a népek békéjét a nagy államférfi. Ha például a francia miniszterelnök abban a kis Gall városkában a mikrofon előtt azt kiabálta volna szét világszerte, hogy Franciaország holnap megkezdi a leszerelést, akkor mindenki elhitta volna a béke francia szimfóniáját. Akkor nem lett volna szükség Lausannéra, felesleges lett volna a tizenharmadik népszövetségi gyűlés, nem nyeltük volna le a síresai tengeri pókot és felesleges lenne szelektálni a világ népét felfegyverezettekre és fegyvertelenekre.

Borzalmas földrengés döntötte romba Kalkidike félszigetét

Otszáz halott, tizezrekre rug a sebesültek száma - Szörnyű pánikban menekül a lakosság

ATHÉN. Hétfőn este a Balkán-félsziget déli részét szörnyű földrengés rázta meg. A leghorzasalmasabb pusztítást a földrengés Szalonikától délkeletre fekvő Kalkidike félszigetén okozta. A délutáni órákban érkezett adatok szerint Kalkidike minden községe romokban hever és legalább ötszáz halott és tizezer sebesült az áldozat.

A földrengés hétfőn este negyed nyolc óra tájban tört ki, elszakadtak az összes telefon és távíró vezetékek és Görögország városaival minden összeköttetés pillanatok alatt megszakadt, úgyhogy csak kedden kerültek hírek a nagyméretű katasztrófáról a görög városokba. A lakosság fejvesztetten menekült irtózatoss helyzetéből, de ezt a menekülést is megbénította a vidékre boruló pokoli sötétség.

A Kalkidike félszigetéhez közel eső városokba kedd hajnalán valószínű népvándorlás indult meg és Szaloniki is megtelt menekülőkkel. A Kalkidike félszigetén maradt lakosság az ég alatt tanyázik és igen sok községből csak a romhalmazok maradtak meg. A görög kormány megindította a mentési munkálatokat és a menekült lakosságot élelmiszerekkel látta el.

Óriási izgalmat keltett a politikai életben Titulescu lemondása

A minisztertanács Bukarestbe rendelte a londoni nagykövetet a differenciák kiegyenlítésére

BUCURESTI. Titulescu lemondása nagy izgalmat keltett a politikai életben. Amint megírtuk, Titulescu londoni követ a közte és a kormány közötti differenciák miatt lemondott és Vajda miniszterelnököt táviratban kérte, hogy összes külpolitikai megbízatásai alól mentse fel és a kormány november elsejei határidőtől vegye tudomásul lemondását.

Titulescu lemondása nagy kavargást idézett elő a belpolitikában. Tegnap Mironescu pénzügyminiszter lakásán Vaida elnöklésével minisztertanács volt, melyen Titulescu lemondásával is foglalkoztak. A tanácskozás leszögezte azt, hogy a kormány, tekintettel a súlyos politikai helyzetre, nem fogadhatja el Titulescu lemondását. Erről táviratilag értesítették Titulescut, s kérték, jöjjön Bukarestbe, hogy megbeszéljék és esetleg ki-magyarázzák a felmerült ellentéteket.

A napokban válaszol Németország Herriot beszédére

BERLIN. A német sajtó teljes mértékben fel van háborodva Herriotnak Gramatban mondott beszédéért. A kormánykörökhöz közel álló lapok tudni vélik, hogy a kormány Herriot beszédére hivatalosan fog válaszolni. A hivatalos választ azonban csak néhány nap múlva nyújtják át, mivel Neurath birodalmi külügyminiszter Genfbe utazott, Papen kancellár pedig még nem tért vissza keletporoszországi útjáról.

Folytatódnak a kormányzói kihallgatások a magyar kormányválsággal kapcsolatosan

BUDAPEST. A magyar kormányválság kibontakozására megkezdett kormányzói kihallgatások ma egész nap folytatódnak. A mai nap folyamán a következő politikusok jelennek meg a kormányzó előtt: dr. Lázár Andor, Csizmadia András, báró Korályi Frigyes, aki egyben beszámol genfi útjának eredményeiről, Gömbös Gyula és Keresztes-Fischer Ferenc belügy-

miniszter. A kormányválság megoldása csütörtök, vagy péntekre várható. BUDAPEST. A magyar kormány tagjai tegnap este gróf Károlyi Gyula miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsban báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter részletes beszámolót tartott külföldi tárgyalásainak eredményéről.

Már Kolozsváron is repülnek a milliók...

A szegény- és dologházat Apahidára akarják áttelepíteni s ez a terv a városnak milliós kiadásokat jelent

Hogyan gazdálkodnak a városházán...?

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kolozsvár időközi bizottsága a városvezetés terén bizony elég sok kívánni valót hagy maga után ugyanarra, hogy a helytelen gazdálkodás mellett, ha akad is egy-két célszerű javaslat vagy intézkedés, az teljesen eltörlődik.

Az ideiglenes bizottság az utóbbi időben tervbe vette, hogy a dolgozók és a szegényházat elhelyezi Kolozsvárról Apahidára a volt tarcsai birtokra. Ez a terv így szárazon nem is néz ki olyan helytelennek az első pillanatokban, de ha jobban belenézünk a kulisszámögötti titkokba, úgy ezt a tervet is a balkezes intézkedések közé kell soroznunk.

Ugyanis a dolgozó- és szegényházak apahidai áttelepítése pénzbe, sőt elég sok pénzbe kerül. Első sorban az épületek átalakítása kerül pénzbe, még pedig pillanatnyilag 800 ezer lejbe. A mai körülmények között ez a 800 ezer lejes fölös kiadás alaposan kiüritené a város amugy is üres pénzszekrétéit s ha történetesen a városnak meg volna a szükséges 800 ezer leje, úgy az összeget Kolozsváron is betudná sokkal praktikusabb és hasznosabb dolgokba investálni s pillanatnyilag enyhíthetné a munkanélküliséget.

A 800 ezer lejes kiadáson kívül a szegény- és dologház áttelepítése újabb terhekkel is terheli a város pénztárát. Ugyanis a szegényház részére orvosokról kell gondoskodni, mert a ház szerencsétlen öreg lakói állandóan betegeskednek s nem nélkülözhetik az állandó orvosi segítséget. Ugyanez vonatkozik a dologházra is, ahova rengeteg prostituáltat internálnak, akik gyakran súlyos fertőző betegségben szenvednek s naponta szorulnak orvosi kezelésre. Ez pedig azt jelentené, hogy a tarcsai birtokon a szegény- és dologházak mellé egy modernül felszerelt kisebb kórházat kell a város létesíten, amelynek a felszerelése ma horribilis összegekbe kerülne s azonkívül a

fentartási költség is elég szép összeget emésztene fel havonta.

A szegényház lakóit ezzel szemben az a károsodás is éri, hogy itt Kolozsváron mindegyiknek akadt egy-két jószívű ismerőse, akitől időnként egy-egy használt ruhát kaphattak, amellyel beboríthatták beteges öreg testüket.

Ha a szegényházat és a dolgozóházat kitelepítik a tarcsai birtokra, ahol a földek nagyrésze bárbe lett kiadva, mindkét intézmény kivonódik az állandó ellenőrzés alól s legfeljebb csak időnként lehet egy-

egy ellenőrző kiszállást végeztetni. Nem hisszük, hogy a város jelen pillanatban dűskálna a milliókban s ha esetleg mégis van pénz Kolozsváron nem akadna fontosabb munka is, ami elvégzésre várna s az időközi bizottság legfontosabb tennivalója az volna, hogy ezt a két intézményt milliós invesztálások mellett áttelepítsék a tarcsai birtokra. Itt valami érdek húzódik meg s a város vezetősége nem szabad, hogy a teljesen megapadt pénzkészletét egyéni érdekek szolgálatába állítsa.

Bojkottot rendelt el Hitler az elvi ellenségei tulajdonában levő napilapok és mozik ellen

BERLIN. A nemzeti szociálista párt rendeletben figyelmeztette összes tagozatait és tagjait, hogy ne olvassák a burzsoázia sajtójában megjelent híreket. A rendelet ezen kívül kategórikusan megtiltotta Hitler híveinek, hogy elvi ellenségeik

tulajdonában levő mozikat látogassák. A nemzeti szociálista párt e szigorú intézkedések elé feltétlenül Hugenburg ellen irányul. Hugenburg ugyanis nemcsak több berlini lapnak, hanem az UFA filmvállalatnak is egyik tulajdonosa.

Véres összeütközés a rendőrség és a kommunisták között

KÖLN. Tegnap este éles összetűzések voltak a kommunisták és a rendőrség között. Az uccán felvonuló tüntető kommunisták csapatát a rendőrség feltartóztatta, mire a lakosok a házak ablakaiból követeket, virágcserepeket és mindenféle tárgyakat dobtak a rendőrség közé.

A rendőrség kénytelen volt sortűzet adni a tömegre, minek következtében

egy kommunistát agyonlőttek.

Az összeütközés alkalmából két rendőr is súlyosan megsebesült. A rendőrség husz kommunistát tartóztatott le.

Későbbben a város másik negyedében a kommunisták és hitleristák között is súlyos összeütközés történt, amely alkalmából két nemzeti szociálista súlyosan megsebesült.

Izgalmas atmoszférában folyik a tordai kommunista monstreper

TURDA-TORDA. A tordai törvényszék előtt most folyik a kommunista ifjumunkások monstreper. A múlt év augusztusában ugyanis egy nagyobb csoport ifjumunkás a városháza elé akart vonulni, hogy kényeret és munkát követeljen. Közben előkerült a vöröszászló is, de csak néhány lépésre haladhatott a tömeg, mert a készenlében levő karhatalmi csapatok a tüntetőket letartóztatták.

A rendőri kihallgatás heteken keresztül tartott s a vádlottak vallo-

másai szerint a kihallgatások alkalmával a rendőri közegek borzalmasan összeverték őket. A vádlottak valóságos rémregényeket beszélnek a rendőri kihallgatásokról.

A kommunista monstreperben kedden estig 15 vádlottat hallgattak ki, közöttük Csiky János ügyészt, Szalay János munkásvezért s több ismertebb tordai iparost és ifjumunkást. A tárgyalás a lehető legizgalmasabb atmoszférában folyik. Itélethozatal a délutáni órákban várható.

Újabb milliós sikkasztások a CFR-nél

BUCURESTI. Bukarestben újabb nagyszabású panama pattant ki, amelyet a CFR kárára követtek el. A panamával kapcsolatosan eddig öt letartóztatást fogantatosítottak. Két CFR tisztviselő hosszú hónapokon keresztül manipulált a szállítócégek készpénzgaranciáival,

amely összegeket maguknak kiutaltatták a főpénztárnál. Ely módon a vasut kára meghaladja a két millió lejt. A két megtévedt tisztviselőt, valamint három társát az ügyesség rendeletére letartóztatták.

SPORT

Budapest—Bécs. A vasárnapi osztrák-magyar válogatott mérkőzéssel egyidejűleg a két ország második garnitúrája Bécsben játszik. A két csapat a következő összeállításban játszik: Magyarország: Háda, Kővágó, Biró, Lyka, Szalay, Szaniszló, Ottávi, Avar, Jakube, Titkos, Szabó III. Ausztria: Zöhrer, Janda, Pavlicek, Kaller, Hoffmann, Urbanek, Brosenbauer, Adelbrecht, Hiltl, Horváth, Viertel.

Holnap játszik a WSC Kolozsváron. Az eredeti tervtől eltérőleg, a bécsi WSC kolozsvári vendégszeplése nem vasárnap, hanem holnap délután lesz az Universitateával. A mérkőzés iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

Hatóság-e a falusi pópa, vagy amikor a tisztelendő ur denuncial

CLUJ-KOLOZSVÁR. Elvi jelentőségű ügygel foglalkozott ma délután a kolozsvári tábla második székfője, mint elsőfoku bíróság. A vádlott M. Vasile Kisdongó község csendőrkáplárja volt. A vádat a falu román lelkésze, Hondrea Teodor képviselte.

Egy vasárnap a csendőrkáplár éppen inspekciós körútján járt, amikor a tisztelendő úrral találkozott. A tisztelendő diszkrétén megfogta neki, hogy menjén ki a falu határába, mert a szigorú vasárnapi munkaszünet ellenére is a műmalom dolgozik. A káplár azonnal lement a falu végére, de legnagyobb csodálkozására a malom gépei mozdulatlanul állottak.

Ennyi volt az egész s a káplár is elfelejtette az esetet, amíg idézőt nem kapott egyszer a kolozsvári táblára. Így tudta meg, hogy a pópa hatóság elleni erőszak címén feljelentette őt. A pópa ugyanis a bíróság előtt azt vallotta, hogy a csendőr nem engedelmesskedett az ő parancsának, összejártott a zsidóval és azért nem érte tetten a vasárnap is dolgozó malmot. Ő, mint pópa, jogosan parancsolhat a csendőrkáplárnak, mert van olyan nagy ur, mint a csendőrkáplár. A tábla ugylátszik nem volt egy véleményen a pópával, mert minden előzetes kihallgatás és tárgyalás nélkül elutasította a pópa feljelentését.

MOZI

ÉPÍTŐMUNKÁS MOZGÓ:

Szerdán 6 és 8 órákor: Csak téged szeretlek. Mexikói dráma. Főszereplők: Moma Moris, Mary Duncan és Warner Barter.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor új műsor: A forradalmi nász. Francia történelmi dráma. Főszereplők: Gösta Ekman, Fritz Kortner és Walter Ritt. Műsor előtt „Fox” Journal. Kemény dió.

— Inspekciós gyógyszerárak. Fortuna, Fötér, Victória, Ferenc József-ut, Sotropa, Bocskay-tér, Higea, Széchenyi-tér.

RÁDIÓ

SZERDA, szeptember 28.

Bucuresti. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 20:40: Vidám óra. 21:45: Jiana fuvola. Badan klarinét és Rogalski zongoraművész. — 22:15: Delavrancea zongoraművész.

Budapest. 11:15: Katonazene. 14:05: Hangverseny. 17:30: Morse-tanfolyam. 18:15: Vitéz Miklós novellája: „Megvan Frédi bácsi”. Felolvassa a szerző. 19: A rádió házikóintéjének hangversenye. 20:30: Dankó-nóták Pósa Lajos verseire. Előadja Bodán Margit és Cselényi József. 21:30: A rádió külügyi negyed-óraja. 21:45: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 23: Stefania Imre zongorahangversenye. Majd tánczene.

Elsőrangú hideg vacsorák, a BONYHAY hentesáruk

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Naptár Szeptember 28. Szerda. Róm. kath. Vencel. Prot. Wenzel. Görög. Hariton. Izr. 27. Elul.

Mai viszonyok.

Egyik kolozsvári bank vezérigazgatójához beállt egy fogházor egy 10 ezer lejcs kölcsön ügyében.

— Nem adok, — főmedti reá a bankvezér, mire a pasas egy váltót mutatott neki fel, amin három aláírás szerepelt.

— Na és kik ezek az urak, akik keznek magáért, — kérdezte a vezér.

— Nem urak ezek, kérem, hanem ők is fogházorok itt a törvényszék mögött.

A vezér ur erre demokratikusan kezelt fogott a delikvenssel és amikor az úgy az igazgatóság elé került, a vezér így referálta be az uraknak:

„Uraim, melegen ajánlom, szavazzák meg ezt a kölcsönt, mert mit lehet tudni, mikor lesz szükségünk ezekre az urakra ...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint hőcsökkenés és szeles idő várható.

— Befejezték a genfi szexuál-reform kongresszust. A genfi nemzetközi szexuál-kongresszust tegnap befejezték. A világ minden részéről egybegyűlt tudósok megvitatották mindazokat az orvosi, jogi, szociális és gazdasági kérdéseket, amelyek kapcsolatban vannak a szexualitás problémáival.

— Újabb politikai gyilkosság Szófiában. Titokzatos gyilkosság történt tegnap este Szófiában. P. Stancoff hírneves politikus, amikor az Alexandroff-uton haladt hazafelé, ismeretlen tettes hátulról egy kapualjból ráugrott és egy vástárggyal fejbe ütötte. Stancoff néhány lépést tett még és aztán holtan rogyott össze. A tettes eltűnt. A rendőrség bevezette a nyomozást.

— Tilos a gramofonálás és szakkönyvírás Jemenben. A Bagdadban megjelenő „Al Jemen” című napilap közli, Jemen királyság legújabb rendeletét, amely szerint az ország területén tilos a gramofonhasználat. A lap ezuttal egy másik rendeletet is közöl, amely szerint a legsúlyosabb adóval sújtják azokat, akik szakkönyveket hoznak be.

— Autóbaleset a bánffygyúdi országúton. Súlyos autóbaleset történt az elmúlt éjjel a bánffygyúdi országúton. A 255. számú zilahi autót tengelytörés érte az Apahida és Hunyad közötti országúton. A gyors sebességgel rohanó autót már nem lehetett megfékezni, úgyhogy felfordult és a benne ülő utasok, Markovits Márton zilahi kereskedő és fia súlyosan megsebesültek. A sebesülteket a bánffygyúdi kórházba szállították.

— Gandhi most ünnepelte 63-ik születésnapját. Mahatma Gandhi tegnap ünnepelte 63-ik születésnapját. Gandhi születésnapja miatt néhány üzlet zárva maradt s tisztelői rengeteg virágot küldtek vezérüknek. Gandhi még mindig nem tud rendes táplálékot magához venni. Naponta csupán egy pohár gyümölcslevet iszik.

Elitelték a szegedi banditanőket

SZEGED. Emlékeztet, hogy a múlt év novemberében Fullajtár Erzsébet és Ambrus Borbála az utcán megtámadták Crus Erzsébet 20 éves tisztviselőnőt, akitől bundáját akarták elrabolni. A tisztviselőnő támadóival szemben védekezett, mire Fullajtár Erzsébet revolverével rálőtt és megsebesítette.

— Kolozsvári tőzsdei árak. Buza 100 kg.-ként 450—490—525, vetőmag 600—680—700, zab 240, kukorica 260 lej.

— Agyonszurta haragosát. Dragomir Mircea bukaresti lakos már régóta haragban volt szomszédjával, Diaconu Illéssel. Tegnap este a haragosok az állomás környékén összetalálkoztak. A két férfi között heves veszekedés támadt, majd Diaconu előrántotta kését és mielőtt ellenfele védekezhetett volna, pont a szívébe szurta. Dragomir egy hang nélkül, holtan esett össze. A gyilkos elmenekült s a rendőrség köröző levelet adott ki ellene.

— Folyik a rendőrségi eljárás a Hegyvölgy-uccai verekezés ügyében. Tegnap számunkban jelentettük, hogy Meier Dénes Hegyvölgy-uccai háztulajdonost véresre verte volt lakója, Blóz András borbélymester. A rendőrségi feljelentés szerint a háztulajdonost Blóz megleste a ház kapujánál s egy bottal úgy ütötte fejbe, hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön. Meier feljelentéséhez sérüléseiről hatósági orvos által kiállított látélelet mellékelte, amelynek alapján a rendőrség a verekedő borbélymester ellen megindította az eljárást.

— Ismeretlen betörők után nyomoz a csendőrség. Tegnap éjjel ismeretlen tolvajok törték be Rácása Péter Aschileu községi lakos házába, ahonnan több értéktárgyat vittek magukkal. A csendőrség megindította a nyomozást, de a rablótakat ezideig még nem sikerült kézrekeríteni. A betörés elkövetésével két odavaló cigányt gyanúsítanak.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredményre változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Múlt évben nyerget lopott és az idén ugyanazon a nyergen tartóztatták le. Tavaly ősszel történt, hogy Aschileu községben ismeretlen tettesek elloptak Salamon Béla földbirtokos istállójából egy 1350 lej értékű képviselő nyerget. A csendőrségi nyomozás azonban egészen tegnapig eredménytelen maradt. Tegnap ugyanis a posztoló csendőrök figyelmesek lettek Dumitras Simon cigányra, akinek a lován megtalálták a lopott nyerget. A cigányt letartóztatták, aki bevallotta, hogy a nyerget a Salamon Béla istállóból lopta Ghiran Simion cigánnyal.

A szegedi törvényszék a két nőuccai rablótámadása ügyében most hozta meg ítéletét, amely szerint az elsőrendű vádlottat, Fullajtár Erzsébetet három évi fegyházra, míg Ambrus Borbálát a másodrendű vádlottat két évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak fellebbezéssel éltek.

— Alma-árak Kolozsváron. Az almapiac vohtatottan bár, de kezd megindulni. A héten egy pár kötés történt. Nagobb tételű Batul alma kelt el 100 kg.-ként 850 lejért és Jonathan alma 900 lejért. Az alma szűret most van folyamatban. A termelők a kolozsvári október 25—november 3-ig rendezett gyümölcskiállítás várják az értékesítéssel, amely alkalomra több exportőr és külföldi kereskedő fog Kolozsvárra érkezni. A kiállítás és vásár tudni valót akár az Inspectoratul Agriculturii, akár az Erdélyi Gazdasági Egyet dijtalanul megküldi az érdeklődőknek.

— A vonat elé vetette magát egy esendő, mert elhagyta a menyasszonya. Tegnap reggel Moldovan Péter a temesvári csendőrezred egyik kaonája a száguldó gyorsvonat elé vetette magát. A vonat kerekei a fiatal katona testét darabokra tépték. A beindított nyomozás megállapítása szerint a csendőr azért követte el végzetes tettet, mert menyasszonya, mialat ő katonáskodott, férjhezment.

— Tizenöt ember pusztult el egy tűzvésznel. Rubiel lengyel faluban hatalmas tűzvész pusztított. Háromszázötven parasztház lett a lángok martaléka s az oltási munkálatoknál tizenöt ember vesztette életét.

— Gorkij nevére városot nevezett el a szovjet. Tegnap fényes keretek között ünnepelték meg Moszkvában Maxim Gorkij írói jubileumát. A moszkvai nagy színház nézőterén megjelent Stalin a szovjet összes vezéréivel és az egész diplomáciai karral. Amikor a jubilálás belépett a terembe percekig zugott a taps, majd Kalini üdvözölte őt az állam, Ivanov a szovjet írói és Henry Barbusse a világ írói nevében. Átadták Gorkijnak a Lenin-érmet és közölték vele, hogy Nizsnij-Novgorodot, ahol a kitűnő szovjet író fiatal korában élt, Maxim Gorkij városának nevezték el.

— Válasszal végződött a gimnazista-leány romantikus házassága. Debreceni jelentés szerint két évvel ezelőtt egy előkelő család gimnazista leánygyermeké házasságot kötött a parádés kocsisokkal. A házassági regény előzménye az volt, hogy a leány szerelmes lett a fiatal parádés kocsisba és egy alkalommal azzal a meglepő hírrel állt elő szüleinek, hogy a kocsis erőszakot követett el rajta. A szülők nem tettek följelentést a kocsis ellen, hanem kénytelen-kelletlen belegyeztek gyermekük romantikus házasságába s a parádés kocsis házassága révén bekerült az előkelő családba. A kényszerházasság azonban rosszul végződött, mert az urilány nem tudta megérteni műveletlen, durva férjét s néhány nappal ezelőtt férje ellen megindította a válópert.

Műhelyáthelyezés! Tisztelettel hozom a nagy érdemű közönség tudomására, hogy műhelyemet a Str. Cipariu (Heltai) 2. szám alól október hó 1-től ugyancsak a Heltai ucca 16. szám alá helyezem át. Pontos kiszolgálás! Redukált árak! Szíves pártfogást kér továbbra is mély tisztelettel: **Balogh György** kelmefestő és vegytisztító.

— Megkerült az öngyilkos szerzetes hullája. Tegnap délután Konstancia mellett a tenger hullámai egy oszlásnak induló 50 év körüli férfi hulláját vetették partra. A hullát teljesen meztelen volt. Ezzel kapcsolatban az a hír érkezett el, hogy a hulla valószínűleg azonos a tegnapi számunkban jelentett öngyilkos szerzetessel.

— Az angol flotta parancsnoka kihallgatáson jelenik meg a királynál. A román vizekben horgonyzó angol flottának parancsnoka Totenham admirális tisztjeinek kíséretében Bukarestbe utazott, ahol kihallgatáson fog jelentkezni az uralkodónál.

— Leprás megbetegedés Konstancaiban. A Konstancia melletti Sarai községből a csendőrség Oancea András falusi embert a körorvos rendeletére Konstancaiba kísért. Itt megállapították, hogy a szerencsétlen ember leprás. A megállapítás után a csendőrök szigorú felügyelet alatt a Tichilesti kórházba szállították. Érdekes, hogy a leprás beteget egy orvos már két éve szifilisz-betegként gyógyította.

— Megakarták mérgezni egy város kútját. Laihachi jelentés szerint a város vízvezetékét tápláló forrás közelében gyanús külföldi férfit tartóztattak le. A letartóztatottnál egy papírcsomagban nagy mennyiségű veszedelmes mérget találtak, s a hatóság feltevése szerint a letartóztatott a mérget a forrás vizébe akarta önteni, hogy megmérgezze a város lakóit. A borzalmas terv szereplője előreláthatóan példás büntetésben részesül.

— Szívszélhűdés ölte meg az Iris-telepi kereskedőt. Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy az Iris-telepen hirtelen meghalt Kovács János kereskedő. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kereskedő hirtelen halálát szívszélhűdés idézte elő.

— A felrobbant gránát darabokra szakított két katonát. A polianai királyi vadászakadémián közelében a kastély őrségének két katonája világháborúból visszamaradt gránátot talált. A katonák a lövedéket széjjel akarták szedni, mire az felrobbant s mindkettőjüket darabokra tépte.

— Agyonlőtte egy asszony az adóellenőrt. Kedden délbén Maria Stanasescu kovásznai asszony megleste Zaharia adóellenőrt, akit őt revolverlövessel agyonlőtt. Az asszonyt letartóztatták, de kihallgatása alkalmával a gyilkosság indító okát nem akarta megmondani.

— Negyedszer vezeti oltárhoz ugyanazt a nőt egy férj. Gyakran előfordul, hogy a házastársak válókeresetet indítanak egymás ellen s a válás befejezése után újra házasságra lépnek. Ezen a téren a rekordot azonban egy londoni nagyiparos tartja, aki háromszor vált el ugyanazon nőtől s most vezeti negyedszer oltárhoz feleségét, akivel újra házasságra akart lépni.

Főhadnagy ur, a vádlottak padján...

Két hónapi börtönre ítelt a kolozsvári hadbíróóság lopásért egy főhadnagyot

CLUJ-KOLOZSVÁR. A hadbíró-ságra járó újságírók már megszokták, hogy a vádlottak számára elkerített helyiségben egy-egy félelmetől reszkető közkatona áll. Ma a program megváltozott. Főhadnagy ur, elegáns snejdig fiu néz szembe a komoly arcú bírakkal és sápadt arccal várja sorsa eldölését. A tárgyalás megkezdődik s egy egész jelentéktelen esemény, amelyet tallán a rosszakarat, talán a bajtársi lelkiismeretlenség dagaszt bűnüggyé, boncolódik szét apró izekre a hadbíróóság előtt.

A VÁDIRAT

A jegyző az elnök utasítására felolvassa a vádiratot. Pacinski Károly 32 éves főhadnagy a szatmári 87-ik gyalogezred tisztje 1931 február elsején 3380 lejű lopott el Hutu kapitány irodájából. A kapitány a lopást csak másnap délben vette észre s azonnal jelentette őrnagyának. Ugyanekkor közölte az őrnaggyal, hogy Pacinski főhadnagyról gyanakszik, mivel a főhadnagy volt aznap este szolgálatban és a szertárba csak ő mehetett be. Az őrnagy és a kapitány azonnal felkeresték Pacinski főhadnagyot, aki, amikor a két tisztet meglátta, a zsebébe nyúlt és a pénzt ezekkel a szavakkal adta át a kapitánynak:

— Ön nyitva felejtette a szertár ajtaját és nehogy valaki ellopja a pénzt, én magamhoz vettem. Háromszáznegyeven lej hiányzik. Azt ottthon felejtettem a másik kabátomban. Holnap majd átadom.

A kapitány erre megköszönte Pacinski szívességét s az őrnaggyal együtt eltávozott. Az ügy ezzel még nem záródott le. Egy hónap múlva a főhadnagy a becsületbíróóság elé került és felettesei úgy döntöttek, hogy a főhadnagyot büntetésből áthelyezik egy másik ezredhez. Az áthelyezés megtörtént s az ügy mégis a hadbíróóság elé került.

EGY IGAZI BAJTÁRS

A tanúk közül elsőnek Pacinski parancsnokát, Simion őrnagyot hallgatták ki. Miután az elnök kérdéseire felel és nagyjában elmeséli az ügyet, az elnök újabb kérdést intéz hozzá:

— Milyen tisztnek ismeri ön Pacinskit?

— Kissé hanyag, költekező tisztnek, akinél sohasem állt meg a pénz. Amikor az eset történt akkor sem volt nála háromszáznegyeven lej, hogy azonnal kipótolhassa a hiányzó összeget. Hiába kért tisztársaitól, azoknak sem volt.

A vádlott nem érzi magát bűnösnek, mert csak jót akart tenni, mikor a kapitány pénzét megmenette. Ezután egy főhadnagy kihallgatása következett. Igazi katonás rövidséggel beszélt:

— Nem hiszem, hogy Pacinski lopni akart volna. Egy román tiszt nem is vetemedhetik ilyesmire. Is-

merem a családját és őt is. Nem hiszek a bűnösségében.

A vádlott szeme az őszinte meleg szavak hallatára felcsillan. Hálás tekintetet küld az igazi karakteres bajtársra felé.

„HA FELMENTIK A VÁDLOTTAT, AKKOR IS EL VAN ÍTÉLVE.”

Most feláll az ügyész. Röviden, pattogva beszél.

— Ha valaki a tulajdonos beleegyezése nélkül egy tárgyat a helyéről eltávolít, magához vesz, az lopást követ el. Pacinski főhadnagy kimerítette a lopás tényét. Súlyos büntetést kér a hadsereg tisztikarának, a tisztikar presztízisének megvédése érdekében. A védő Popescu Ilariu ügyvéd egy óráig meg-rázó erejű védőbeszédet mondott. Kihangsúlyozta, hogyha fel is mentik a vádlottat, akkor is el van

ítélve azzal, hogy jelentéktelen ügye a hadbíróóság elé került, az újságok írni fognak róla és átléti helyezve egy más ezredhez. Kéri védené felmentését.

AZ ÍTELET

Másfélórás tanácskozás után délben két órakor feszült csendben hirdeti ki a hadbíróóság elnöke az ítéletet: A hadbíróóság lopás bűntettében bűnösnek találta Pacinski főhadnagyot és ezért két hónapi börtönre ítélte. A hallgatóság során fölmerajlik a csodálkozás és mire az ítélet híre kijut a folyosón idegesen várakozó főhadnaggyhoz, máris szuronyos örök veszik körül és megindulnak vele a fogház felé.

Pacinski főhadnagy urat pedig két hónapig hiába várja haza Szatmára a felesége és édesen gügyögő kislánya...

Az akasztófa árnyékában is kísérteties nyugalommal tagad a pesthidegkuti gyilkos

Ítélet ma az esti órákban várható

BUDAPEST. A pesthidegkuti gyilkosság tárgyalása még mindig folyik. Tegnap a késő esti órákig és ma délelőtt folytatták a tanúk kihallgatását, amelyből az a kép alakul ki, hogy minden tagadása ellenére is Éder a gyilkos.

A vádlott a tárgyalás egész meneténél alatt feltűnő hideg nyugalommal tagadott. Hiába terjesztették elébe a korcsmában megalált ujjlenyomatának azonosságát. Hiába olvasták fejére azt, hogy a gyilkosság napján nem volt Szegeden és Szegedről egy nap alatt nem mehetett Szekszárdra biciklin. Éder tagadott és könyörgő hangon jelentette ki:

— Nem én vagyok a gyilkos. Nem én öltem meg Jandáknél. Mikor az elnök megmutatta

Édernek a meggyilkolt nő hullájáról készített fényképet, Éder cinikusan és kísérteties nyugalommal azt válaszolta:

— Én ezt a nőt csak felravalozva láttam. Nem én vagyok a tettes.

A szembesítésnél Jandák József, a meggyilkolt férje határozottan felismerte Édert, sőt a szembesítésnél Jandákék cselédje eskü alatt vallotta azt, hogy Éder revolverrel meneküléskor utána lőtt. Számos tanu igazolta még, hogy a gyilkosság napján Édert Pesthidegkuten és környékén is látták és most a tárgyalás folyamán felismerik.

A tárgyalás hetven tanu kihallgatásával még mindig tart és az ítéletet ma délután hirdeti ki a bíróság.

Kié a gyermek?...

360.000 lejes apasági kereset a kolozsvári törvényszéken

CLUJ-KOLOZSVÁR. Pikáns ügy került ma a törvényszék elé. Máskor ilyen ügyben zárt ajtók mögött folynak a tárgyalások, ma azonban népes hallgatóság vett részt a tárgyaláson. Az eset a következő:

Stafán Anna 28 éves kolozsvári nő

apasági keresetet indított Vig János ellen.

A feljelentő keresetében előadja, hogy 1931 május negyedikén egész séges leánygyermeket szült, akinek az apja Vig János megtagad minden közösséget gyermekével.

Tekintettel arra, hogy a legnagyobb nyomorban él, kéri a bírósá-

ságot, legyen tekintettel az újszülött jövőjére és ítéljen meg

havi 3000 lejes tartásdíjat számára mindaddig, amíg gyermeke a 10 éves korig nem éri. Vig ügyvédje azt állítja, hogy nem csak egyedül védenéivel volt intim viszonya a felperesnek, hanem másokkal is, ami kétséges és jogtalaná teszi Stafán Anna keresetét.

— Mégis, — mondja a védő, — hogy a bíróságot az igazságról meggyőzzük, indítványozom, hogy vizsgálja meg a törvényszéki orvos úgy a kisgyermek, mint Vig véreit s ha a két vér egyezik, ítéljék meg az asszony apasági keresetét.

A nő ezzel szemben azt állítja, hogy főleg a vérvizsga, mert neki a gyermek születése előtt senkivel viszonya nem volt. Viggel közös háztartásban élt, így tehát a gyermek apja senki más nem lehet, csak Vig.

A bíróság rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, amely szerint Stafán Annát elutasítja keresetével, tekintettel arra, hogy nem látja bebizonyosodottnak azt, hogy a gyermeknek Vig János az apja. Az ítélet további indokolásában kifejti, hogy

Stafán Anna a tanúk állítása szerint másokkal is folytatott viszonyt

és éppen ezért kétséges, hogy éppen Vigtól származzon a gyermek. Az anya felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Liliomtiprásért három évi súlyos börtönre ítélték egy bestiális őrmestert

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megdöbbentő bűnügyben hozott súlyos ítéletet ma a kolozsvári hadbíróóság. A vádlott Mocanui Joan, az ötödik vadászrezd egyik őrmestere volt, aki a múlt év őszén erőszakot követett el egy hatéves kislányon. A tárgyaláson megjelent Popovici Olimpia hatéves kislány is az édesanyjával, ahol mint az ügy koronatanuja szerepelt. A kislány elmondta a tárgyaláson, hogy János bácsi mindig játszott vele, cukorkát vitt neki és sétálni vitte.

Egy nap betört a száját, hogy ne kiabálhasson és erőszakoskodni kezdett.

A kislány hazament és sirva panaszkodott az esetet az édesanyjának. Az asszony az esetet jelentette az őrmester felettesének. A mai tárgyaláson az őrmester tagadja, hogy erőszakot követett volna el a kislányon, ezzel szemben az orvosi bizonyítvány azt mutatja, hogy a hat éves kislányt deflorálták. A hadbíróóság a bizonyítékok alapján

háromévi súlyos börtönre ítélte a bestiális őrmestert,

aki büntetésének kitöltését azonnal megkezdte.

Az építőiparosok küldöttségileg kérték intervenciót a kontárak ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt az építőiparosok egy küldöttsége kereste fel dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármestert. A küldöttség vezetője előadta a helyettes polgármesternek, hogy sürgős intézkedést léptessen életbe az egyre szaporodó építőipari kontárak ellen, akik az iparrendéssel dolgozó és súlyos adókat fizető társaságai valóságosan koldusbotra juttatják.

A helyettespolgármester a küldöttségnek megígérte, hogy az illetékes iparügyi hatóságokkal és a rendőrséggel karöltve megoldást fognak találni a kontár-kérdés ügyében.

Az időközbeni bizottság mai ülésén visszautasította a Tekézó Szövetség azon kérését, hogy a Bethlen-bánya mellett tekézó stadiont építsen

Tiszta való!

Nem ámitás!

CZINK-nél

készül — legszebb festés és tisztítás!

Szerkesztésért és kiadásért felel: Mayer Antal.

Nyomatott MAYER könyvnyomdájában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefon 61.